

Haarlem

Gemeente Haarlem

College

Retouradres: Postbus 511, 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum 14 november 2017
Ons kenmerk GOB/2017/508216
Contactpersoon F.R. Kool
Doorkiesnummer 023-5113378
E-mail fkool@haarlem.nl
Onderwerp deelfietsen in Haarlem
Bijlage(s) -

Geachte leden van de gemeenteraad,

In antwoord op de door u aangenomen motie (Fietsen als de auto staat te nietsen) heeft wethouder Sikkema u in december 2015 via de commissie Beheer geïnformeerd over de mogelijkheden om in Haarlem een pilot te starten met het plaatsen van deelfietsen bij parkeergarages. Destijds concludeerde het college dat een rendabele exploitatie zonder overheidssteun niet mogelijk was. In de tussentijd hebben zich marktontwikkelingen voorgedaan die een ander licht werpen op deze conclusie. Met deze brief wil het college u informeren over deze marktontwikkelingen en de verwachte consequenties voor wat betreft de deelfietsen in Haarlem.

Marktontwikkeling deelfiets

In de loop van 2016 werd de gemeente verrast door de spontane plaatsing van deelfietsen door Uwdeelfiets bij station Haarlem CS en op de Riviervismarkt. Hierop is contact gezocht met het bedrijf achter Uwdeelfiets wat resulteerde in een eerste gesprek in oktober 2016. Het overleg heeft geresulteerd in de plaatsing van een aantal extra deelfietsen en een samenwerking binnen het mobiliteitsprogramma Beter op Weg. In totaal zijn 27 deelfietsen beschikbaar.

In de zomer van 2017 werd Amsterdam plotseling overspoeld door honderden deelfietsen. Deze fietsen zijn afkomstig van veelal oosterse bedrijven die hun vleugels richting Europa uitslaan. Potentiele gebruikers zijn toeristen, forensen en zakelijke gebruikers.

Interesse voor Haarlem uit de markt

In het afgelopen jaar heeft de gemeente behalve met Uwdeelfiets met nog drie bedrijven gesprekken gevoerd:

Haarlem

- Ebiketogo
- Yo-bike
- O-bike

Een vijfde bedrijf (Urbo) heeft met de gemeente een gesprek aangevraagd. In de gevoerde gesprekken blijken de bedrijven open te staan voor het maken van afspraken. Yo- en O-bike willen beiden al in november starten met de plaatsing van elk ca. 200 deelfietsen. De gemeente heeft in haar APV geen juridische middelen opgenomen omdat te voorkomen. De ontwikkeling komt onvermijdelijk op ons af.

Ervaringen elders

In Amsterdam, Rotterdam en Den Haag zijn meerdere deelfietsplatforms actief. Door een gebrek aan afstemming ontstonden allerlei klachten over deze deelfietsen. Het komt er op neer dat deelfietsen veel ruimte innemen in de fietsenstallingen terwijl daar al grote schaarste aan is. De verschillende aanbieders van deelfietsen hebben geen gezamenlijk platform voor verhuur (elke aanbieder heeft zijn eigen App), waardoor uit competitie-overwegingen er veel meer deelfietsen geplaatst worden dan er gebruikers zijn. Na afloop van het seizoen wordt een groot deel van de deelfietsen niet gebruikt. Door een verschil in technologie weet niet elk deelfietsbedrijf waar zijn fietsen zijn, waardoor er zwerffietsen ontstaan.

Vanaf dit najaar gaat de gemeente Amsterdam daarom weinig gebruikte deelfietsen verwijderen. In Den Haag verbindt de gemeente aan de plaatsing van een deelfiets inmiddels de voorwaarde dat daarvoor een stallingsvoorziening beschikbaar is of komt. In Rotterdam kijkt men de situatie aan. Op een debatavond over de deelfiets in Pakhuis de Zwijger waren enkele 10-tallen deelfietsbedrijven aanwezig. De sector gaf op deze avond duidelijk aan dat marktregulering wenselijk is. Wat men daaronder verstaat is nog onduidelijk. Er bestaat nog geen koepelorganisatie van deelfietsbedrijven.

Voordelen van de deelfietsen

Het college heeft oog voor de eerder genoemde nadelen, maar ziet ook voordelen in de deelfiets. Zo kan de deelfiets de tweede, derde of vierde fietsen van forensen vervangen. Forensen met meerdere werkplekken hebben soms op meerdere stations een fiets staan. Dergelijke fietsen worden spaarzaam gebruikt, maar nemen wel voortdurend plek in. Deelfietsen kunnen de aantrekkelijkheid van P+R locaties vergroten, waardoor er minder autoverkeer de stad in hoeft. Deelfietsen kunnen een rol spelen in vervoersmanagementprogramma's van werkgevers die onvoldoende parkeerplaatsen hebben. Wanneer er deelfietsen op bushaltes worden aangeboden kunnen deze aantrekkelijkheid en de haltebereikbaarheid van het openbaar vervoer vergroten. Deelfietsen kunnen gedurende de dag door meerdere mensen gebruikt worden, waardoor fietsen minder lang stilstaan en gemiddeld fietsbezit kan afnemen. Deelfietsformules nemen beheers- en exploitatielasten van werkgevers uit handen die overwegen fietsen aan hun werknemers ter beschikking te stellen.

Aanpak van het college

Het college wil dat deelfietsen in Haarlem zo effectief en efficiënt mogelijk en ter ondersteuning van ons beleid worden ingezet. Daarmee hoopt het college de gesignaleerde excessen van andere gemeenten in Haarlem te voorkomen. Het

Haarlem

college zal daarom met de in Haarlem startende bedrijven afspraken maken. Deze afspraken hebben betrekking op:

- Vaste uitgiftepunten
- Minimale gebruiksfrequentie
- (gedeeld) Inzicht in gebruiksgegevens
- Het gebruik van Geo-fencing: een techniek waarmee deelfietsen uit bepaalde delen van de stad geweerd kunnen worden
- De bijdrage aan de gemeentelijke beleidsdoelstellingen
- Belonings-/straf systematiek bij slecht stallingsgedrag door gebruikers
- Samenwerking met lokale werkverschaffingsprojecten
- Samenwerking in klachtafhandeling
- Duurzaamheid/Fairtrade binnen de productie-, beheer- en exploitatieketen
- Bereidheid om toe te werken naar een landelijk standaard deelfietsverhuur dat toewerkt naar een platform dat toegankelijk is voor alle aanbieders en gebruikers (interoperabiliteit)
- een financiële bijdrage aan het realiseren van extra stallingsplekken

Afhankelijk van de ervaringen zal het college besluiten of er in Haarlem beleid nodig is of dat de markt zichzelf afdoende reguleert. Ten behoeve hiervan zal het college na één jaar een evaluatie laten opstellen. Uit de tot nog toe gevoerde gesprekken blijkt een grote bereidheid onder de bedrijven om met de gemeente samen te werken. Dit geeft ons vertrouwen in de toekomst van dit nieuwe fenomeen.

Het college hoopt u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Het college van Burgemeester en wethouders van Haarlem,

J. Scholten
secretaris

drs. J. Wienen
burgermeester